

comença un incendi en algun bosc d'Orihuela del Tremedal, de la Vall d'Antxó o del Roncal, on la gent viu de la fusta i la fusta és propietat comunal, el poble es llança a la muntanya per defensar els arbres. Evidentment, com més implicats estiguen els veïns en la supervivència del bosc, més seguretat hi haurà en la defensa d'aquest.»

Tot això, però, ha d'anar acompanyat d'una legislació eficaç en matèria de protecció medioambiental. Una legislació pràcticament inexistent a l'Estat espanyol, malgrat que l'article 45 de la Constitució preveu que «els poders públics velaran per la utilització racional dels recursos naturals» i que «la llei fixarà sancions penals o, si s'escau, administratives» per aquells que deteriorenen el medi ambient.

Cinc lleis han fet referència explícita o implícita als incendis forestals. Algunes són tan antigues com la Ley de Montes, de juny de 1957; la Ley sobre Incendios Forestales, de desembre de 1968; o el reglament d'aquesta llei, de desembre de 1972. En el Codi Penal, es va introduir recentment el «de-

licte ecològic», i la Ley de Protección Civil, de gener de 1985, trasllada la potestat sancionadora a municipis i comunitats autònomes.

Fet i fet, però, el desenrotllament de l'article 45 de la Constitució espanyola està encara pendent d'un text legal específic i unificador. Ja la UCD va incloure al seu programa la promesa de promulgar una Llei del Medi Ambient. També ho va fer el PSOE i encara no ho ha complit, tret del capítol corresponent a la llei d'aigües. Al País Valencià fa ja dos anys que el govern autònom treballa en una llei forestal valenciana, que encara no ha quallat.

Un panorama tan caòtic i provisional fa que, a diferència d'altres països europeus, on el delictes ecològic està regulat amb rigor, a l'Estat espanyol l'incendiari, per exemple, només s'arrisque a condemnes de sis mesos o sis mesos i un dia o a multes de 5.000 pessetes, en cas de «falta lleu», i de 500.000 en cas de «falta greu». L'aplicació no regulada de la figura del «delictes contra la salut i el medi ambient», introduïda al Codi Penal, fa que els jutges hagen d'improvisar sobre la marxa i generen sentències. □

UNA VISITA A LA SERRA D'ESPADÀ

El paisatge de després de la flama

Un espectacle dramàtic, després del foc. Moltes de les muntanyes del país demostren una capacitat de reacció ecològica que contrasta amb l'oblit i amb la falta d'idees que mostra quotidianament l'Icona. Després dels incendis, aquesta negligència pot resultar fins i tot beneficiosa per al medi. Una acció pretensiosament calculada de vegades és pitjor encara.

Adolf Beltran

Visitar la Serra d'Espadà, quasi cinc anys després del gran incendi que hi destruï prop de 5.000 hectàrees de bosc, és, «a priori», tornar a l'escenari d'un infern. «Era hivern, feia tan de vent i es va escampar tant el foc

«Plorar de ràbia i d'impotència».

que el poble, a la nit, es veia com si l'il·luminés el sol». Ens ho explica un veí d'Aïn, en l'únic bar del poble. «Era un espectacle dramàtic, el foc per totes bandes i la gent, persones majors, vells, xiquets... plorant de ràbia i d'impotència».

Fa un bon dia de juny. Hem deixat endarrere la Vall d'Uixó i, per una carretera típica de muntanya, recarregada i cadenciosa, hem passat per Xòvar, per Eslida, i ens hem arribat a Aïn, un municipi castigat per l'emigració, amb poc més d'un centenar d'habitants, arrapat a la falda del tossal d'Espadà. La serra, mentre pujàvem, ens ha sorprès agradablement. Les sureres emergeixen verdes sobre una clapa tacada pel color gris de la fusta morta dels pins, que es podreix amb recança. Tenim davant els ulls l'exemple de la necessitat de mantenir, de recuperar, de salvar, el bosc mediterrani. La surera, la carrasca, i el seu sotabosc, sobreviuen al foc, fins i tot a l'incendi que féu preveure a molts que aquesa zona havia estat tocada de mort definitivament.

«La serra d'Espadà ha demostrat una capacitat de regeneració admirable», ens comenta el nostre interlocutor. «No ho esperàvem. La fusta cremada s'ha podrit en la muntanya i ningú no s'ha preocupat de retirar el suro cremat de les sureres. Però la serra, castigada i ferida, demostra que una bona política de restauració forestal podria retornar-la abans del que ens pensàvem».

No fou aquell, però, l'únic incendi. De major o menor importància, altres focs han repassat la pell d'aquests paratges. Pels pobles de la zona han corregut les històries i la gent està perfec-

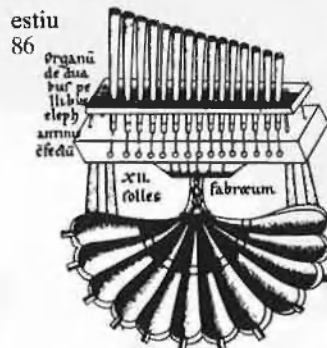

tament informada de les circumstàncies. «Uns anys abans del gran incendi, la guàrdia civil va detenir un home que havia provocat uns quants focs. Feia temps que li anaven darrere. I quan el van agafar, va declarar que encenia el bosc per demostrar a l'Icona que, si no se li pega foc, la muntanya no es crema.

Van acabar considerant-lo un desequilibrat i el van deixar anar. Criteri amb el qual sembla que coincideixen la majoria dels veïns. Aquell piròman, responent a un costum típicat pels psicòlegs com a característic, col·laborava en primera línia en l'extinció dels incendis que ell mateix provocava.

En la conversa es desgranen molts altres casos, com ara el d'aquells dos xicots de Vilavella que foren detinguts entre Xòvar i Eslida mentre tractaven de calar foc al bosc. No poden deixar de parlar d'aquest tema. La muntanya és ací tan present, tan intimidadora, que no se li pot negar el tribut, l'ofrena, del diàleg. «Abans vivia molta gent del suro, del bosc, de la fusta. Ara ja no. A pesar de tot, el personal s'estima les muntanyes, encara que ja no li serveixen per a menjar». L'opinió crítica que sobre l'actuació de l'Icona mantenen els grups ecologistes es veu en aquests pobles compartida però matisada. «Ni Icona en té tota la culpa, ni tampoc no està a l'altura de les circumstàncies, potser per falta de mitjans, potser per falta d'idea. Després de l'incendi, per exemple, es van fer pistes per poder arribar millor al foc si es produeix, però el suro cremat no ha estat retirat dels arbres ni s'ha emprés cap acció de restauració de la serra». □

ELS ORGUES DE CATALUNYA

JULIOL-AGOST

BARCELONA Església de Sant Sever	8/7	JOSEP M. MAS I BONET
TALARN	12/7 31/7 12/8	LUCÍA RIANO JOSÉ LUIS GONZÁLEZ URIOL BERNAT BAILBÉ
CASTELLÓ D'EMPÚRIES	15/7 29/7 9/8 19/8	LUCÍA RIANO JOSÉ LUIS GONZÁLEZ URIOL ANDREAS SCHROEDER JOSEP M. MAS I BONET, orgue GERD ZAPF, trompeta barroca
MONTBLANC	17/7 5/8 15/8	LUCÍA RIANO ANDREAS SCHROEDER BERNAT BAILBÉ
EL VENDRELL	19/7 7/8 26/8	LUCÍA RIANO ANDREAS SCHROEDER BERNAT BAILBÉ
TORREDEMBARRA	24/7 21/8	JOSÉ LUIS GONZÁLEZ URIOL JOSEP M. MAS I BONET, orgue GERD ZAPF, trompeta barroca
SITGES	26/7 2/8 16/8 22/8	JOSÉ LUIS GONZÁLEZ URIOL ANDREAS SCHROEDER BERNAT BAILBÉ JOSEP M. MAS I BONET, orgue GERD ZAPF, trompeta barroca

El concert de Barcelona començarà a les 8 del vespre. Els de Sitges a les 10,30 de la nit. Els demés a les 10 de la nit. Tots són d'entrada lliure.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura